

платників податків, які стикнулися з технічними помилками, а також звільнити платників податків від відповідальності, якщо податковий орган не прийняв декларацію через збій, що стався в системі, та надати строки на те, щоб платник податків міг її подати. Отже, інтенсифікація процедур використання цифрових технологій в оподаткуванні є пріоритетним та перспективним напрямом розбудови нашої держави у поствоєнний період, особливо в контексті гармонізації податкової системи України з стандартами Європейського Союзу.

Література

1. 4IR News. PricewaterhouseCoopers. URL: <https://www.pwc.com/us/en/library/4irready.html>.
2. Transforming the tax function through technology guide. A practical guide to 2020. KPMG. URL: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2018/04/transforming-the-tax-function-final.pdf>.
3. Чижикова О.В. Глобальні тренди впровадження технологій у сфері оподаткування в контексті цифрової трансформації економіки. *Наукові праці НДФІ*. 2019, № 3 (88). С. 126-134.
4. Король С.Я., Клочко А.О. Цифрові технології в обліку й аудиті. *Держава та регіони, серія: економіка та підприємництво*. 2020, № 1 (112). С. 170-176.
5. Пархоменко А.Ю. Електронні податкові декларації в Україні та країнах Європейського Союзу. *Європейські перспективи*. 2021, № 2. С. 144-149.

УДК: 657

Larysa Nikolenko

*PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Informatics and Systemology,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman,
larisa_nikolenko@ukr.net*

Iryna Kryshchtopa

*DSc (Economics), Professor of the Department of Tax Management and
Financial Monitoring
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman,
ikryshchtopa@kneu.edu.ua*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ПІДГОТОВКИ ЗВІТУ У РОЗРІЗІ КРАЇН МІЖНАРОДНОЇ ГРУПИ КОМПАНІЙ ТА ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

CONCEPTUAL APPROACHES TO AUTOMATION OF PROCESSES OF PREPARATION OF COUNTRY-BY-COUNTRY REPORT AND TAX ADMINISTRATION

Анотація. Досліджено теоретичні та практичні аспекти автоматизації процесів підготовки звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній та податкового адміністрування.

Abstract. The theoretical and practical aspects of automation of processes of preparation of country-by-country report and tax administration are investigated.

When preparing the Country-by-Country Report (CbCR) in accordance with the requirements of Step 13 of the BEPS plan, which is submitted by the parent company of international group of companies (IGCs) to the jurisdiction of the parent company or an authorized IGC member to the jurisdiction of the authorized IGC member, must be done automatically and based on accounting and financial data. This report contains information on financial performance, number of IGC employees in terms of tax jurisdictions of its presence and information on the main activities of each IGC company according to the established format only in electronic form.

Companies need to prepare a consistent three-level reporting package that discloses information on global income distribution of profit, economic activity and intragroup (transfer) prices across all companies' activities globally. The CbCR report is to be prepared by all multinational corporations with a total annual turnover of more than € 750 million.

Notifications are submitted to the supervisory authorities (Tax Service of Ukraine) only in electronic form. Therefore, there is a need for IT tools to support the implementation of the initiative on compliance with contractual obligations and wider exchange of information.

The primary prerequisite for the preparation and analysis of the CbCR report for further automatic exchange, according to the BEPS plan (step 13), is the automation of reporting, which is based on:

- creation of a unified accounting methodology;
- unification and centralization of normative and reference information;
- optimization and unification of CbCR reporting methods (parallel accounting, transformation and elimination adjustments);
- optimization of business processes, including automatic control procedures and separation of powers;
- integration with accounting systems of different manufacturers;
- integration of data with related subsystems (budgeting, treasury, corporate reporting);
- updating XML schemas to meet the requirements of different tax jurisdictions.

There are other fundamental factors that complicate the efficiency of obtaining information. Among them one should name lack of a conceptual solution of automatization of processes of preparing the country-by-country report, which will allow to take into account the specifics of groups of companies in order to prepare a “turnkey” report and to ensure the confidentiality of the use of country-by-country reports when providing it by international groups of companies to tax jurisdictions.

This should be a comprehensive solution that includes analytical, methodological and visual tools that provide an overview of the current state of IGC's tax status and risks of profit erosion and have a strong degree of protection to maintain the confidentiality of information.

In order to achieve this goal and objectives, it is necessary to formulate the Concept of developing a universal solution for automating the processes of reporting and tax administration in order to counteract base erosion and profit shifting in terms of implementation of OECD standards on ensuring in terms of its target for tax authorities and taxpayers use in Ukraine in order to maintain confidentiality of information that is the subject of international exchange.

That is, IGCs that have responsibilities on the preparation of country-by-country reports will face such problems as:

- preparation of country-by-country reports in XML format;
- methodological support for filling out the country-by-country report;
- analysis of the prepared report on the compliance with the requirements of the Tax Code of Ukraine (TCU);
- calculation and analysis of indicators that are controlled by the tax authorities during the selection of objects for inspection;
- adaptation of the report (within the procedure of secondary filing), prepared in other tax jurisdictions, in accordance with the requirements of the TCU for transmission to the tax authorities;
- automation of the process of preparing a report in XML format based on an automated solution;
- converting the country-by-country report to XML format for different tax jurisdictions;

Implementation of the Concept should provide the tax authority with access to information that deciphers tax reporting, as well as promote the development and deepening of interaction between the State Tax Service and companies (IGC) under the tax monitoring regime. Achieving the goal of the Concept will be assessed in the following areas:

- ensuring a unified and streamlined process of collection and processing of uniformity data, provided the use of methodology and correct data entry;
- analysis of country-by-country report data basing on the BEPS plan (step 13) indicators and OECD guidelines for effective assessment of tax risks;
- a single repository of information that provides access to data archives and analytics with tax risk analysis based on country-by-country report data;
- update of XML schemes to meet the requirements of different tax jurisdictions;
- obtaining a ready-made XML scheme for submission to the tax authorities;
- availability of methodological guidelines based on OECD recommendations;
- structure of IGC ownership, as well as visual graphs and key indicators for companies / countries / divisions;
- availability of built-in controls and checks on CbCR reports with automatic verification, revealing indicators of tax reporting and organization of confidential access and protection of information for employees of the tax authority.

Thus, basing on the results of the conducted research one can conclude that in order to achieve the goal, it is necessary to formulate the Concept of developing a universal solution for automating the processes of reporting and further tax administration in order to counteract base erosion and profit shifting in terms of implementation of OECD norms on ensuring in terms of its target for tax authorities and taxpayers use in Ukraine in order to maintain confidentiality of information that is the subject of international exchange.

References

1. Country-by-Country Reporting XML Schema: User Guide for Tax Administrations, Version 2.0 – June 2019. OECD, Paris; Available at: www.oecd.org/tax/beps/country-by-country-reporting-xml-schema-user-guide-for-tax-administrationsjune-2019.pdf

Яна Олійник

*д.е.н., доцент, директор Інституту післядипломної освіти
ДННУ «Академія фінансового управління»,
oleynik_yv@ukr.net*

ПОДОЛАННЯ ПОДАТКОВИХ ВИКЛИКІВ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ ВНАСЛІДОК ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ: ГЛОБАЛЬНІ ТРЕНДИ

Анотація. Досліджено глобальні підходи у сфері вирішення податкових проблем, що виникають у результаті цифровізації економіки та стан залучення до них України.

Abstract. The global approaches in the field of solving tax problems arising from the digitalization of the economy and the state of Ukraine's involvement in them are studied.

Розвиток сучасної економіки, заснованої на використанні новітніх технологій, аналізі великих масивів даних, розробці нових систем управління стимулює інновації, підвищує ефективність та покращує послуги, сприяє більш інклюзивному та стійкому росту та покращенню добробуту. Водночас масштаб і швидкість цих змін спричиняє виникнення ризиків у багатьох сферах економіки та політики, включаючи оподаткування.

Останні роки відбувається реформування міжнародної податкової системи для вирішення податкових проблем, пов'язаних із цифровізацією економіки. Цей напрям стає пріоритетом міжнародного співтовариства.

8 жовтня 2021 року 136 країн, у тому числі Україна, опублікували спільний документ під назвою «Заява про двоступеневе рішення для вирішення податкових проблем, що виникають у результаті цифровізації економіки» (далі – Заява) (Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising From the Digitalisation of the Economy). Зазначеним документом погоджено двоскладовий план для вирішення податкових проблем, які виникають унаслідок цифровізації економіки [1]. Документ уточнює попередню заяву від 1 липня 2021 року, підтверджуючи підтримку створення нової глобальної системи оподаткування найбільших багатонаціональних підприємств (далі – БНП), включаючи цифрові компанії.

Заява схвалює впровадження рішень для глобального оподаткування великих компаній, які отримують ДОХОДИ від глобалізації та цифровізації за рахунок постачання електронних послуг. Документ включає два рівні: